GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2017 m. liepos 26 d.[1]

Byla C-389/15

Europos Komisija
prieš

Europos Sąjungos Tarybą

„Ieškinys dėl panaikinimo – Tarybos sprendimas, kuriuo leidžiama pradėti derybas dėl patikslinto Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų – Išimtinė Sąjungos kompetencija – SESV 3 straipsnio 1 dalis – SESV 207 straipsnis – Bendra prekybos politika – Intelektinės nuosavybės komerciniai aspektai“

1. Pareikštu ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo panaikinti 2015 m. gegužės 7 d. Europos Sąjungos Tarybos sprendimą, kuriuo leidžiama pradėti derybas dėl patikslinto Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų, kiek tai susiję su Europos Sąjungos kompetencijai priskiriamais klausimais[2].

2. Priėmus nuomones 3/15[3] ir 2/15[4], Teisingumo Teismo šioje byloje ir vėl prašoma patiksinti bendros prekybos politikos, kuri, kaip numatyta SESV 3 straipsnio 1 dalies e punkte, priklauso Sąjungos išimtinės kompetencijos sričiai, aprėptį. Tiksliau Teisingumo Teismui reikės nuspręsti, ar kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų tarptautinės registracijos ir tarpusavio apsaugos sistemos, su kuria yra susijęs ginčijamas sprendimas, įgyvendinimas priskiriamas prie „intelektinės nuosavybės komercinių aspektų“, kaip tai suprantama pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį.

I. Teisinis pagrindas

A. Tarptautinė teisė

3. 1958 m. spalio 31 d. Lisabonoje pasirašytas Lisabonos susitarimas dėl kilmės vietos nuorodų apsaugos ir jų tarptautinės registracijos (toliau – Lisabonos susitarimas) yra Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) administruojama tarptautinė sutartis, prie kurios gali prisijungti visos valstybės, kurios yra 1883 m. kovo 20 d. Paryžiuje pasirašytos intelektinės nuosavybės apsaugos konvencijos (toliau – Paryžiaus konvencija) šalys. Ji įsigaliojo 1966 m. rugsėjo 25 d., 1967 m. buvo patikslinta, o 1979 m. – iš dalies pakeista.

1 Originalo kalba: prancūzų.

2 Toliau – ginčijamas sprendimas.

3 2017 m. vasario 14 d. Nuomonė 3/15 (Marakešo sutartis dėl geresnių sąlygų susipažinti su paskelbtais kūriniais sudarymo) (EU:C:2017:114).

4 2017 m. gegužės 16 d. Nuomonė 2/15 (toliau – Nuomonė 2/15, EU:C:2017:376).

4. Šiuo metu Lisabonos susitarimo šalys yra 28 valstybės. Tarp jų yra septynios Sąjungos valstybės narės, t. y. Bulgarijos Respublika, Čekijos Respublika, Prancūzijos Respublika, Italijos Respublika, Vengrija, Portugalijos Respublika ir Slovakijos Respublika. Kitos trys valstybės narės, būtent Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė ir Rumunija, pasirašė šį susitarimą, tačiau nėra jo ratifikavusios. Sąjunga nėra šio susitarimo šalis, nes prie jo gali prisijungti tik valstybės.

5. Pagal Lisabonos susitarimo 1 straipsnį valstybės, kurios yra jo šalys, sudaro specialią sąjungą Paryžiaus konvencija įsteigtos Intelektinės nuosavybės apsaugos sąjungos sistemoje ir įsipareigoja savo teritorijoje ir pagal šio susitarimo sąlygas saugoti kitų Sąjungos šalių gaminių kilmės vietos nuorodas nuo tada, kai jos įregistruojamos PINO Tarptautiniame intelektinės nuosavybės biure.

6. Pagal Lisabonos susitarimo 2 straipsnio 1 dalį „kilmės vietos nuoroda“ pagal šį susitarimą suprantama kaip šalies, regiono ar vietovės geografinis pavadinimas, skirtas iš ten kildinamiems produktams, kurių kokybė ar savybės yra iš esmės arba išimtinai sietinos su tam tikra geografine aplinka ir jai būdingais gamtos ir žmogaus veiklos veiksniais, apibūdinti“.

7. Šio susitarimo 3–7 straipsniuose reglamentuojamos kilmės vietos nuorodų, kurioms taikomi šie straipsniai, apsaugos sąlygos ir jų registracijos PINO tarptautiniame intelektinės nuosavybės biure taisyklės.

8. Jo 8 straipsnyje nurodyta, kad teisinių veiksmų, būtinų siekiant užtikrinti šių kilmės vietos nuorodų apsaugą, galima imtis kiekvienoje specialiosios sąjungos šalyje laikantis nacionalinės teisės aktų.

9. Lisabonos susitarimo 13 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad jį gali taisyti šio susitarimo 1 straipsnyje nurodytos specialiosios sąjungos valstybių atstovų konferencijos.

B. Sąjungos teisė

10. Nuo 1970 m. Sąjunga laipsniškai priėmė įvairius aktus, kuriais nustatomos kai kurių rūšių gaminių, konkrečiai – vynų, spiritinių gėrimų, aromatizuotų vynų ir kitų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos sąlygos.

11. Šiuo metu šioje srityje galiojantys teisės aktai yra 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 [5], 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų [6], 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 [7], taip pat 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1601/91 [8].

5 OL L 39, 2008, p. 16, klaidų ištaisymas OL L 298, 2010, p. 87.

6 OL L 343, 2012, p. 1, klaidų ištaisymas OL L 55, 2013, p. 27.

7 OL L 347, 2013, p. 671, klaidų ištaisymas OL L 130, 2016, p. 17.

8 OL L 84, 2014, p. 14, klaidų ištaisymas OL L 105, 2014, p. 12.

II. Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

A. Lisabonos susitarimo patikslinimai

12. 2008 m. rugsėjo mėn. Lisabonos susitarimu įsteigtos specialiosios sąjungos asamblėja sudarė darbo grupę, kuriai pavedė parengti patikslinimus, skirtus šiam susitarimui patobulinti, kad jis taptų patrauklesnis, kartu išlaikant jo tikslus ir principus.

13. 2014 m. spalio mėn. šiai darbo grupei šiuo tikslu buvo pateiktas akto projektas (toliau – patikslinto susitarimo projektas). Jame numatyti pakeitimai (2014 m. lapkričio 14 d. PINO generalinio direktoriaus išplatinta redakcija) buvo visų pirma susiję su numatytos apsaugos taikymo sritimi, kurią buvo siūloma išplėsti geografinėms nuorodoms (2 ir 9 straipsniai), šios apsaugos turiniu ir apribojimais (10–20 straipsniai) ir tarpvyriausybinėms organizacijoms suteikta galimybe prisijungti prie šio susitarimo ir dalyvauti balsuojant asamblėjoje (22 ir 28 straipsniai).

14. 2015 m. gegužės 11–21 d. Ženevoje buvo sušaukta diplomatinė konferencija siekiant išnagrinėti ir priimti minėtą projektą. Joje pagal konferencijos parengiamojo komiteto patvirtintą darbo tvarkos taisyklių projektą buvo pakviestos dalyvauti ne tik 28 valstybių, Lisabonos susitarimo šalių, delegacijos, bet ir vadinamosios specialiosios delegacijos, įskaitant Sąjungos delegaciją, taip pat kelios vadinamosios stebėtojų delegacijos, atstovaujančios PINO valstybėms narėms, kurios nėra šio susitarimo šalys.

15. 2015 m. gegužės 20 d. ši diplomatinė konferencija priėmė Ženevos aktą dėl Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų, jis buvo pateiktas pasirašyti 2015 m. gegužės 21 d.

B. Komisijos rekomendacija ir ginčijamas sprendimas

16. Atsižvelgdama į minėtą diplomatinę konferenciją, 2015 m. kovo 30 d. Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos sprendimo, kuriuo leidžiama pradėti derybas dėl patikslinto Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir jų tarptautinės registracijos (toliau – Komisijos rekomendacija).

17. Šioje rekomendacijoje Komisija pirmiausia paprašė Tarybos grįsti savo sprendimą SESV 207 straipsniu ir SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis, atsižvelgiant į Sąjungai pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies e punktą suteiktą išimtinę kompetenciją bendros prekybos politikos srityje, taip pat į Lisabonos susitarimo tikslą ir turinį.

18. Antra, Komisija siūlė Tarybai patikėti jai vesti derybas Sąjungos vardu pagal jos nustatytus derybinius nurodymus ir konsultuojantis su jos paskirtu specialiuoju komitetu.

19. 2015 m. gegužės 7 d. Taryba priėmė ginčijamą sprendimą, kuriuo nukrypta nuo Komisijos rekomendacijos ir kaip pagrindu remtasi SESV 114 straipsniu ir SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis. Jo 3 konstatuojamojoje dalyje toks teisinio pagrindo pasirinkimas motyvuotas taip:

„(3) Patikslintame susitarim[o] [projekte] nustatoma kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos sistema, taikoma susitariančiosioms šalims dėl vienos registracijos. Šis klausimas buvo derinamas pagal [Sąjungos] vidaus teisės aktus, susijusius su žemės ūkio nuorodomis, todėl priklauso Sąjungos (kiek tai susiję su žemės ūkio nuorodomis) ir jos valstybių narių (kiek tai susiję su ne žemės ūkio nuorodomis ir mokesčiais) pasidalijamajai kompetencijai.“ (Neoficialus vertimas)

20. Kiek tai susiję su derybų eiga, šio sprendimo 4–7 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(4) Dėl [patikslinto] susitarimo [projekto], apimančio klausimus, priskiriamus Sąjungos kompetencijai, ir klausimus, priskiriamus valstybių narių kompetencijai, Taryba įgalioja septynias valstybes nares, esamo Lisabonos susitarimo šalis, ir Komisiją kartu dalyvauti diplomatinės konferencijos derybose pagal priede pateiktus derybinius nurodymus.

(5) Siekiant išlaikyti Lisabonos susitarimo principus ir tikslus, Sąjungos interesais būtina neleisti, kad šalys, kurios nėra narės, per diplomatinę konferenciją reikalautų teisės balsuoti ir pasinaudotų šia teise. Todėl septynios [Sąjungos] valstybės narės, [Lisabonos] susitarimo šalys, įgyvendina savo teisę balsuoti, taip pat ir tais klausimais, kurie priskiriami Sąjungos kompetencijai, remdamosi bendra pozicija.

(6) Šis sprendimas neturi poveikio valstybių narių, kurios šiuo metu yra Lisabonos susitarimo šalys, dalyvavimui diplomatinėje konferencijoje ir teisės balsuoti įgyvendinimui per šią konferenciją jų pačių kompetencijai priskiriamais klausimais.

(7) Siekiant užtikrinti Sąjungos išorinio atstovavimo vieningumą būtina, kad septynios valstybės narės, Lisabonos susitarimo šalys, ir Komisija glaudžiai bendradarbiautų per visą derybų procesą pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį <…>“ (Neoficialus vertimas)

21. Ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis suformuluota taip:

„1 straipsnis

Komisija kartu su septyniomis valstybėmis narėmis, Lisabonos susitarimo šalimis, yra įgaliota dalyvauti diplomatinėje konferencijoje dėl patikslinto susitarimo projekto <…> dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų priėmimo, kiek tai susiję su Sąjungos kompetencijai priskiriamais klausimais.

2 straipsnis

Sąjungos interesais septynios valstybės narės, Lisabonos susitarimo šalys, įgyvendina savo teisę balsuoti remdamosi bendra pozicija, kiek tai susiję su Sąjungos kompetencijai priskiriamais klausimais.

3 straipsnis

Derybos vedamos pagal priede pateiktus derybinius nurodymus.

4 straipsnis

Per diplomatinę konferenciją vyko atitinkamas koordinavimas, kiek tai susiję su Sąjungos kompetencijai priskiriamais klausimais. Po konferencijos derybininkai nedelsdami pateikia ataskaitą Tarybos Intelektinės nuosavybės grupei.“ (Neoficialus vertimas)

22. Po ginčijamo sprendimo priėmimo Komisija pateikė deklaraciją, kurioje iš esmės pareiškė nesutinkanti su teisiniu pagrindu, kuriuo rėmėsi Taryba, ir su valstybių narių paskyrimu derėtis Sąjungos vardu.

III. Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

23. Komisija Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą;

– jo padarinius palikti galioti protingą terminą po Teisingumo Teismo sprendimo paskelbimo, iki įsigalios naujas Tarybos sprendimas, ir

– priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

24. Taryba Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį ir

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

25. 2015 m. lapkričio 27 d. sprendimais Teisingumo Teismo pirmininkas leido Čekijos Respublikai, Vokietijos Federacinei Respublikai, Graikijos Respublikai, Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai, Italijos Respublikai, Vengrijai, Nyderlandų Karalystei, Austrijos Respublikai, Portugalijos Respublikai ir Slovakijos Respublikai įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų.

26. Tos pačios dienos sprendimu Teisingumo Teismo pirmininkas leido Europos Parlamentui įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

27. 2016 m. sausio 12 d. sprendimu Teisingumo Teismo pirmininkas leido Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų, jeigu būtų surengtas posėdis.

28. Posėdis šioje byloje įvyko 2017 m. birželio 12 d.

IV. Dėl ieškinio

29. Savo ieškiniui pagrįsti Komisija, palaikoma Parlamento, pateikia du pagrindus. Pirmasis pagrindas grindžiamas tuo, kad ginčijamu sprendimu pripažįstama valstybių narių kompetencija ir taip pažeidžiamas SESV 3 straipsnis, nes derybos susijusios su susitarimu, priskiriamu išimtinei Sąjungos kompetencijai. Antrasis pagrindas grindžiamas SESV 207 straipsnio 3 dalies pažeidimu ir SESV 218 straipsnio 3, 4 ir 8 dalių pažeidimu, motyvuojant tuo, kad Taryba paskyrė valstybes nares „derybininkėmis“ Sąjungos kompetencijai priklausančioje srityje ir nepriėmė ginčijamo sprendimo laikydamasi reikalaujamos daugumos principo.

30. Pirmasis Komisijos ieškinio pagrindas padalytas į dvi dalis. Pirmojoje dalyje, kurioje Komisija pateikia pagrindinį savo argumentą, kurį palaiko Parlamentas, nurodoma, kad patikslintas susitarimo projektas susijęs su komerciniais intelektinės nuosavybės aspektais, kurie pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį priskiriami bendrai prekybos politikai. Tačiau ši sritis yra viena iš tų, kuriose pagal SESV 3 straipsnio 1 dalį Sąjungai suteikiama išimtinė kompetencija, o ginčijamame sprendime to nebuvo paisoma.

31. Ieškinio pirmojo pagrindo antroje dalyje, pateiktoje subsidiariai, Komisija, ir vėl palaikoma Parlamento, teigia, kad patikslintas susitarimo projektas gali paveikti kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų srityje Sąjungos priimtas bendras taisykles ir kad dėl šios priežasties ginčijamu sprendimu pažeidžiama išimtinė kompetencija, kurią Sąjunga turi pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį.

32. Pirmiausia nurodau, kad, mano nuomone, pirmojo pagrindo pirma dalis yra pagrįsta, ir, manau, to turėtų pakakti, kad ginčijamas sprendimas būtų panaikintas. Todėl, man atrodo, siekiant išnagrinėti šią bylą, nebūtina nagrinėti pirmojo pagrindo antros dalies ir antrojo pagrindo.

A. Pagrindiniai šalių argumentai dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies

33. Kaip jau nurodžiau, Komisija, palaikoma Parlamento, pirmiausia laikosi požiūrio, kad ginčijamas sprendimas, kiek jis susijęs su „intelektinės nuosavybės komerciniais aspektais“, kaip tai suprantama pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį, ir dėl to priklausantis bendros prekybos politikos sričiai, priskiriamas išimtinei Sąjungos kompetencijai.

34. Šiuo pagrindu Sąjunga yra vienintelė kompetentinga derėtis dėl tarptautinių susitarimų dėl intelektinės nuosavybės, nes, atsižvelgiant į šių susitarimų tikslą ir turinį, nustatyta, kad šie susitarimai turi ypatingą ryšį su tarptautine prekyba, pavyzdžiui, palengvina ją, vienodinant teisės aktus [9]. Todėl ši išimtinė kompetencija, kuri tikrai neapsiriboja susitarimais dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos derinimo, dėl kurių deramasi Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) institucinėje ir procedūrinėje sistemoje, apima, be kita ko, kitus susitarimus, kurių kiekvieno konkretaus atvejo analizė įrodo, kad jais iš esmės siekiama abipusiškumo pagrindu skatinti prekybą prekėmis ar paslaugomis su trečiosiomis valstybėmis, užtikrinant šioms prekėms ar paslaugoms tą patį apsaugos lygį kaip ir tas, kuris joms jau yra taikomas vidaus rinkoje [10]. Visų pirma taip galėtų būti kai kurių PINO administruojamų susitarimų atveju.

35. Šioje byloje Komisija ir Parlamentas teigia, kad, panašiai kaip Lisabonos susitarimas, patikslintas susitarimo projektas turi konkretų ryšį su tarptautine prekyba. Žinoma, jame nėra preambulės, kurioje būtų aiškiai išreikštas jo tikslas. Tačiau susitarimo nuostatų ir konteksto analizė rodo, kad jo tikslas ir poveikis yra kiekvienos susitariančiosios šalies kilmės vietos nuorodoms taikyti tarptautinės registracijos sistemą, užtikrinančią jų teisinę apsaugą visų kitų susitariančiųjų šalių teritorijoje nuo pasisavinimo ar naudojimo grėsmių, galinčių pažeisti šių nuorodų vientisumą ir taip pakenkti jų komercializacijai užsienyje. Taip šiuo projektu būtų pagerinta Sąjungos eksporto į trečiąsias valstybes apsauga, nes kitaip nuorodas tektų registruoti kiekvienoje šalyje ir dėl to būtų taikomos skirtingos garantijos. Todėl toks projektas visiškai priklausytų išimtinei Sąjungos kompetencijai, nors jame numatomą įdiegti apsaugos sistemą pagal SESV 291 straipsnį turės įgyvendinti valstybių narių valdžios institucijos [11]. Be to, Sąjunga, remdamasi SESV 207 straipsniu, jau sudarė nemažai tarptautinių susitarimų dėl geografinių nuorodų apsaugos, pavyzdžiui, su Šveicarijos Konfederacija ar Kinijos Liaudies Respublika, o Taryba, kuri neginčijo, kad tokia praktika yra, nepagrindė priežasčių, dėl kurių šioje byloje nuo šios praktikos reikėjo nukrypti.

36. Kaip teigia Komisija, Taryba ginčijamame sprendime ir Teisingumo Teisme pateiktuose procesiniuose dokumentuose klaidingai gretina išorinę ir vidinę Sąjungos kompetenciją. Sąjungos kompetencija derėtis dėl patikslinto susitarimo projekto iš tiesų gali kilti iš bendros prekybos politikos, atsižvelgiant į šio projekto tikslą ir turinį, nors bendros Sąjungos taisyklės kilmės vietos nuorodų apsaugos srityje grindžiamos bendra žemės ūkio politika ir valstybių narių teisės aktų derinimu ir šiuo etapu Sąjungos kompetencija įgyvendinama tik tiek, kiek tai susiję su kilmės vietos nuorodomis, susijusiomis su žemės ūkio produktais, priešingai kilmės vietos nuorodoms, susijusioms su ne žemės ūkio produktais, kaip tai patvirtinama, be kita ko, Nuomonėje Nr. 1/94 [12] ir 2013 m. liepos 18 d. Sprendime *Daiichi Sankyo ir Sanofi-Aventis Deutschland* [13] ir 2013 m. spalio 22 d. Sprendime *Komisija / Taryba* [14].

9 2013 m. liepos 18 d. Sprendimas *Daiichi Sankyo et Sanofi-Aventis Deutschland* (C-414/11, EU:C:2013:520, 50–60 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

10 2005 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ir ERSA* (C-347/03, EU:C:2005:285, 71–83 punktai) ir 2013 m. spalio 22 d. Sprendimas *Komisija / Taryba* (C-137/12, EU:C:2013:675, 56–67 punktai).

11 1993 m. kovo 19 d. Nuomonė 2/91 (TDO konvencija Nr. 170) (EU:C:1993:106, 34 punktas).

12 1994 m. lapkričio 15 d. Nuomonė 1/94 (Prie PPO steigimo sutarties pridėti susitarimai) (EU:C:1994:384, 29 punktas).

13 C-414/11, EU:C:2013:520.

14 C-137/12, EU:C:2013:675.

37. Galiausiai Komisija nesutinka su tuo, kad klaidingo teisinio pagrindo nurodymas ginčijamame sprendime yra tik procedūrinis pažeidimas, kaip teigia Taryba. Jos nuomone, toks nurodymas iš tiesų turėtų ir teisinį, ir konkretų poveikį atitinkamam Sąjungos ir septynių valstybių narių, Lisabonos susitarimo šalių, dalyvavimui derybose dėl patikslinto susitarimo projekto. Bet kuriuo atveju šiuo pagrindu ji ginčija Sąjungos išimtinės kompetencijos pažeidimą, o ne tiesiog klaidingo teisinio pagrindo nurodymą.

38. Taryba, palaikoma visų įstojusių į bylą valstybių narių, laikosi priešingos nuomonės, kad patikslintas susitarimo projektas nepriskiriamas bendros prekybos politikos sričiai ir kad dėl to Sąjunga neturi išimtinės kompetencijos derėtis dėl jo.

39. Šiuo klausimu Taryba pabrėžia, jog tam, kad tarptautinį susitarimą, dėl kurio siekiama derėtis kitoje sistemoje nei PPO ir kuris susijęs su kitais intelektinės nuosavybės klausimais nei tie, kurie numatyti Sutartyje dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba[15], galima laikyti numatančiu „intelektinės nuosavybės komercinius aspektus“, kaip tai suprantama pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį, būtina, kad toks tarptautinis susitarimas turėtų konkretų ryšį su tarptautine prekyba.

40. Skirtingai nei Sutartis dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, nagrinėta 2013 m. liepos 18 d. Sprendime *Daiichi Sankyo ir Sanofi-Aventis Deutschland*[16], patikslintas susitarimo projektas nepriskiriamas institucinei ir procedūrinei sistemai, leidžiančiai teigti, kad jis turi tokį konkretų ryšį. Be to, iš 1967 m. liepos 14 d. Stokholme pasirašytos PINO steigimo sutarties 3 ir 4 straipsnių matyti, kad pagrindinis šios organizacijos tikslas yra skatinti nustatyti priemones, skirtas intelektinės nuosavybės apsaugai pagerinti ir šioje srityje taikomiems nacionalinės teisės aktams suderinti, be to, šioje sutartyje nėra jokios nuorodos į komercinį tikslą. Taip pat, skirtingai nei susitarimo, nagrinėto 2013 m. spalio 22 d. Sprendime *Komisija / Taryba*[17], kuris taip pat buvo susijęs su prekyba paslaugomis, o ne su intelektinės nuosavybės teisių, susijusių su prekėmis, apsauga, taip pat 2005 m. gegužės 12 d. Sprendime *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ir ERSA*[18], paties patikslinto susitarimo projekto tikslas yra ne palengvinti tarptautinę prekybą, išplečiant Sąjungos teisės aktų taikymą trečiosioms valstybėms, o panašiai kaip ir bendrų taisyklių, kurias Sąjunga priima remdamasi SESV 114 straipsniu, atveju nustatyti tradicinės produkcijos išsaugojimo ir vartotojų informavimo mechanizmą, taikytiną visoms susitariančiosioms šalims, įskaitant Sąjungą, jei ji prisijungtų prie jo.

41. Be to, išnagrinėjus šio projekto turinį matyti, kad juo siekiama nustatyti vieną kilmės vietos nuorodų apsaugos procedūrinę sistemą. Kaip nurodo Taryba, šis tikslas iš esmės priskiriamas SESV 114 straipsniui, nes patikslintas susitarimas sukels pasekmių visų susitariančiųjų šalių galiojantiems teisės aktams, nes jos turės nustatyti procedūras, kurios atitiktų šiame susitarime numatytą sistemą. Bet kuriuo atveju Taryba teigia, kad jei šių procedūrų nustatymas turėtų poveikį prekių prekybai tarp visų susitariančiųjų šalių, šios pasekmės būtų antrinės ir netiesioginės, o ne vienas iš pagrindinių šiuo susitarimu siekiamų tikslų.

15 Šis susitarimas pateikiamas 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašytos ir 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 80) patvirtintos Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) steigimo sutarties 1A priede.

16 C-414/11, EU:C:2013:520, 52–55 punktai.

17 C-137/12, EU:C:2013:675.

18 C-347/03, EU:C:2005:285.

42. Galiausiai Taryba patikslina, kad jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad tai SESV 207 straipsnis, o ne SESV 114 straipsnis yra tinkamas teisinis materialinis ginčijamo sprendimo pagrindas, klaidingą nuorodą į pastarąjį straipsnį reikėtų laikyti procedūriniu pažeidimu, kuriuo negalima pateisinti šio sprendimo panaikinimo [19]. Iš tiesų ir vienu, ir kitu atveju Taryba pagrįstai nurodė SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalis kaip procedūrinį minėto sprendimo teisinį pagrindą, kuriuo remiantis ginčijamas sprendimas turėjo būti priimtas Taryboje kvalifikuota dauguma, nedalyvaujant Europos Parlamentui.

43. Taip pat norėčiau nurodyti, kad per posėdį, viena vertus, Komisija ir Parlamentas ir, kita vertus, Taryba ir įstojusios į bylą valstybės narės palaikė atitinkamus savo argumentus, papildydamos juos nuorodomis į Teisingumo Teismo nuomones 3/15 [20] ir 2/15.

B. Vertinimas

44. Kaip Komisija ir Parlamentas, laikausi nuomonės, kad patikslinto susitarimo projektas priskiriamas bendrai prekybos politikai. Iš to darytina išvada, kad, jei ginčijamas sprendimas nepriimtas pagal SESV 207 straipsnį, juo pažeidžiama išimtinė kompetencija, kuri šioje srityje suteikiama Sąjungai pagal SESV 3 straipsnio 1 dalį.

45. Reikėtų priminti, kad pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies e punktą Sąjunga turi išimtinę kompetenciją bendros prekybos politikos srityje.

46. Pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį ši politika „grindžiama vienodais principais, ypač keičiant muitų normas, sudarant susitarimus dėl muitų tarifų ir prekybos, susijusius su prekyba prekėmis ir paslaugomis bei intelektinės nuosavybės komerciniais aspektais, tiesioginėmis užsienio investicijomis, liberalizavimo priemonių suvienodinimu, eksporto politika ir prekybos apsaugos priemonėmis, pavyzdžiui, taikytinomis dempingo ar subsidijų atveju. Bendra prekybos politika vykdoma vadovaujantis Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais“.

47. Kaip neseniai priminė Teisingumo Teismas, iš šios nuostatos, visų pirma jos antro sakinio, pagal kurį bendra prekybos politika yra „Sąjungos išorės veiksmų“ dalis, ši politika apima prekybą su trečiosiomis šalimis [21].

48. Šiuo klausimu pagal suformuotą jurisprudenciją vien aplinkybės, kad Sąjungos aktas, kaip antai jos sudaryta sutartis, gali turėti tam tikrų padarinių prekybai su viena ar keliomis trečiosiomis valstybėmis, nepakanka išvadai, kad šį aktą reikia priskirti prie bendros prekybos politikos srities. Tačiau Sąjungos aktas priskirtinas prie šios politikos, jei su prekyba turi tokį specifinį ryšį, kad yra iš esmės skirtas tokiai prekybai skatinti, palengvinti ar reglamentuoti ir turi jai tiesioginį ir nedelsiamą poveikį [22].

49. Kitaip tariant, Sąjungos prisiimti tarptautiniai įsipareigojimai intelektinės nuosavybės srityje priklauso šiems „komerciniams aspektams“, jeigu turi konkretų ryšį su tarptautine prekyba dėl to, kad skirti šiai prekybai skatinti, lengvinti ar reglamentuoti ir turi jai tiesioginį ir nedelsiamą poveikį [23].

50. Iš to darytina išvada, kad bendrai prekybos politikai priskiriamos tik tos patikslinto susitarimo projekto dalys, kurios turi konkretų ryšį, kaip tai suprantama pirmiau, su Sąjungos ir trečiųjų šalių tarpusavio prekyba.

19 Taryba šiuo klausimu cituoja, be kita ko, 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-363/14, EU:C:2015:579, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

20 2017 m. vasario 14 d. Nuomonė 3/15 (Marakešo sutartis dėl geresnių sąlygų susipažinti su paskelbtais kūriniais sudarymo) (EU:C:2017:114).

21 Žr., be kita ko, Nuomonę 2/15 (35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

22 Žr., be kita ko, Nuomonę 2/15 (36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

23 Žr., be kita ko, Nuomonę 2/15 (112 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

51. Todėl reikia patikrinti, ar šio patikslinto susitarimo projekto nuostatos yra skirtos šiai prekybai skatinti, lengvinti ar reglamentuoti ir turi jai tiesioginį ir nedelsiamą poveikį.

52. Norint tai patikrinti, reikia išsiaiškinti, ar Taryba, priimdama ginčijamą sprendimą, pasirinko tinkamą materialinį teisinį pagrindą, t. y. SESV 114 straipsnį, užuot pasirinkusi SESV 207 straipsnį, kuris yra Komisijos rekomendacijoje pateiktas materialinis teisinis pagrindas. Šiuo klausimu pritariu Tarybos nuomonei, kad teisingo Sąjungos akto teisinio pagrindo nustatymas yra būtina sąlyga prieš vertinant kompetencijos pasidalijimą tarp Sąjungos ir valstybių narių.

53. Šiuo klausimu pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją teisinio pagrindo Sąjungos teisės aktui parinkimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir prie kurių priskirtinas teisės akto tikslas ir turinys [24].

54. Kadangi šioje byloje ginčijamo sprendimo tikslas – leisti pradėti derybas dėl patikslinto Lisabonos susitarimo projekto dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų, šį sprendimą reikia išnagrinėti, aiškinant kartu su Lisabonos susitarimu ir su šio patikslinto susitarimo projektu.

55. Šiuo klausimu primenu, kad pagal Lisabonos susitarimo 1 straipsnį valstybės, kurios yra jo šalys, sudarė specialiąją sąjungą Intelektinės nuosavybės apsaugos sąjungos sistemoje, įsteigtoje Paryžiaus konvencija, ir įsipareigoja savo teritorijoje ir pagal šio susitarimo sąlygas saugoti kitų specialios sąjungos šalių kilmės vietos nuorodas ir geografines nuorodas nuo tada, kai jos įregistruojamos PINO tarptautiniame intelektinės nuosavybės biure.

56. Minėto susitarimo 3–7 straipsniuose reglamentuojamos kilmės vietos nuorodų, kurioms taikomas šis susitarimas, apsaugos sąlygos ir jų registravimo PINO tarptautiniame intelektinės nuosavybės biure taisyklės.

57. Jo 8 straipsnyje nurodyta, kad teismo procesai, būtini siekiant užtikrinti šių kilmės vietos nuorodų apsaugą, kiekvienoje specialios sąjungos šalyje gali būti vykdomi pagal nacionalinės teisės aktus.

58. Išnagrinėjus patikslinto susitarimo projektą, taip pat ginčijamo sprendimo priede pateiktus derybinius nurodymus, matyti, kad iš esmės jo tikslas yra pagerinti ir modernizuoti Lisabonos sistemos teisinį pagrindą, kad ji būtų patrauklesnė būsimiems naujiems nariams, kartu išlaikant Lisabonos susitarimo principus ir tikslus. Visų pirma patikslinto susitarimo projektu siekiama užtikrinti Lisabonos susitarimu kilmės vietos nuorodoms suteikiamą apsaugos lygį ir išplėsti jį geografinėms nuorodoms. Šiuo projektu taip pat siekiama patikslinti ir paaiškinti Lisabonos sistemos taisykles, kiek tai susiję su tarptautinės registracijos prašymais ir galiojimu, materialiniais ir procedūriniais apsaugos, kuri turi būti taikoma registruotoms kilmės vietos nuorodoms ir geografinėms nuorodoms kiekvienos susitariančiosios šalies teritorijoje, aspektais, taip pat tarptautinės registracijos pasekmių netaikymu. Galiausiai patikslinto susitarimo projekte numatyta, kad Lisabonos sistemoje gali dalyvauti tarpvyriausybinės organizacijos.

59. Iš šių aplinkybių matyti, kad, atsižvelgiant į patikslinto susitarimo projekto turinį, juo iš esmės siekiama kilmės vietos nuorodoms suteikiamą apsaugą išplėsti geografinėms nuorodoms ir sustiprinti tarptautinės registracijos ir Lisabonos susitarimu nustatytą abipusės apsaugos sistemą.

60. Šiuo aspektu galima sugretinti su kai kuriomis ketinamo sudaryti Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimo nuostatomis, kurios buvo nagrinėjamos Nuomonėje 2/15. Iš tiesų šiame susitarime numatyti įsipareigojimai intelektinės nuosavybės srityje, įtvirtinti to paties susitarimo 11 skyriuje. Tiksliau minėtame susitarime dėl geografinių nuorodų numatytos toliau nurodytos nuostatos.

24 Žr., be kita ko, 2013 m. spalio 22 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-137/12, EU:C:2013:675, 52 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

61. Ketinamo sudaryti susitarimo 11.17 straipsnio 1 dalyje kiekviena šalis įpareigojama nustatyti „geografinių nuorodų registravimo ir apsaugos savo teritorijose sistemą, taikomą savo nuožiūra pasirinktų kategorijų vynams, spiritiniams gėrimams, žemės ūkio produktams ir maisto produktams“. Šiose sistemose turi būti numatytos tam tikros 11.17 straipsnio 2 dalyje aprašytos procedūros, leidžiančios, be kita ko, atsižvelgti į teisėtus trečiųjų asmenų interesus. To paties straipsnio 3 dalyje papildomai nurodyta, kad kiekvienos šalies saugomos geografinės nuorodos bus įtrauktos į pagal ketinamą sudaryti susitarimą įsteigiamo Prekybos komiteto tvarkomą sąrašą. Pagal susitarimo 11.19 straipsnį į šį sąrašą įtrauktos geografinės nuorodos turės būti kiekvienos šalies saugomos taip, kad suinteresuotieji verslininkai galėtų neleisti tretiesiems asmenims klaidinti visuomenės ar atlikti kitų nesąžiningos konkurencijos veiksmų [25].

62. Savo nuomonėje Teisingumo Teismas pažymėjo, kad visomis šiomis nuostatomis dėl autorių teisių ir gretutinių teisių, prekių ženklų, geografinių nuorodų, dizaino, patentų, bandymų duomenų ir augalų veislių, esančiomis ketinamo sudaryti susitarimo 11 skyriuje, primenamos esamos daugiašalės tarptautinės pareigos ir įtvirtinami dvišaliai įsipareigojimai, iš esmės siekiama, kaip nurodyta susitarimo 11.1 straipsnio 1 dalies b punkte, užtikrinti Sąjungos ir Singapūro verslininkams „tinkamą“ jų intelektinės nuosavybės teisių apsaugos lygį [26].

63. Kaip nurodė Teisingumo Teismas, minėtomis ketinamo sudaryti susitarimo 11 skyriaus nuostatomis Sąjungos ir Singapūro verslininkams leidžiama kitos susitarimo šalies teritorijoje naudotis iš dalies homogeniškais intelektinės nuosavybės teisių apsaugos standartais, todėl prisidedama prie jų dalyvavimo lygiomis teisėmis laisvojoje prekyboje prekėmis ir paslaugomis tarp Sąjungos ir Singapūro Respublikos [27].

64. Savo nuomonėje Teisingumo Teismas pirmiausia konstatavo, kad ketinamo sudaryti susitarimo vienuolikto skyriaus nuostatomis iš tiesų siekiama, kaip nurodyta šio susitarimo 11.1 straipsnio 1 dalyje, „šalyse lengvinti inovacinių ir kūrybinių prekių gamybą ir tokių paslaugų teikimą“ ir „didinti prekybos ir investicijų naudą“ [28].

65. Teisingumo Teismas iš to taip pat padarė išvadą, kad šis skyrius niekaip nesusijęs su Sąjungos valstybių narių teisės aktų suderinimu; juo siekiama reglamentuoti Sąjungos ir Singapūro Respublikos tarpusavio prekybos liberalizavimą [29].

66. Galiausiai Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, atsižvelgiant į esminę vietą, kurią užima intelektinės nuosavybės teisių apsauga bendrai prekiaujant prekėmis ir paslaugomis ir konkrečiai kovojant su neteisėta prekyba, ketinamo sudaryti susitarimo vienuolikto skyriaus nuostatos gali turėti tiesioginį ir nedelsiamą poveikį Sąjungos ir Singapūro Respublikos tarpusavio prekybai [30].

25 Žr. Nuomonės 2/15 116 punktą.

26 Žr. Nuomonės 2/15 121 punktą.

27 Žr. Nuomonės 2/15 122 punktą. Teisingumo Teismas nurodė, kad „tas pats pasakytina apie ketinamo sudaryti susitarimo 11.36–11.47 straipsnius, kuriais kiekviena šalis įpareigojama numatyti tam tikras procedūras ir teismines priemones, leidžiančias suinteresuotiesiems asmenims įgyvendinti ir ginti savo intelektinės nuosavybės teises. Šiomis nuostatomis užtikrinamas tam tikras teisminės apsaugos, kuria intelektinės nuosavybės teisių turėtojai naudojasi Sąjungoje ir Singapūre, lygių homogeniškumas“ (123 punktas), taip pat „apie susitarimo 11.48–11.50 straipsnius, kuriais kiekviena šalis įpareigojama įtvirtinti metodus, leidžiančius muitinės institucijoms identifikuoti suklastotas ir piratines prekes, ir numatyti intelektinės nuosavybės teisių turėtojams galimybę, įtarus, kad yra suklastotų ar piratinių prekių, prašyti neišleisti jų į laisvą apyvartą“ (124 punktas). Pirmosiomis nuostatomis užtikrinamas „tam tikras teisminės apsaugos, kuria intelektinės nuosavybės teisių turėtojai naudojasi Sąjungoje ir Singapūre, lygių homogeniškumas“ (123 punktas), o antrosiomis – „sukuriamas tam tikras intelektinės nuosavybės teisių turėtojams prieinamų apsaugos nuo suklastotų ar piratinių prekių patekimo į rinką priemonių homogeniškumas Sąjungoje ir Singapūre“ (124 punktas).

28 Žr. Nuomonės 2/15 125 punktą.

29 Žr. Nuomonės 2/15 126 punktą.

30 Žr. Nuomonės 2/15 127 punktą.

67. Teisingumo Teismas konstatavo, kad, taikant jo nuomonės 36 ir 112 punktuose primintus kriterijus, darytina išvada, kad ketinamo sudaryti susitarimo vienuoliktas skyrius susijęs su „intelektinės nuosavybės komerciniais aspektais“, kaip tai suprantama pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį[31]. Šiuo skyriumi iš esmės siekiama lengvinti ir reglamentuoti Sąjungos ir Singapūro Respublikos tarpusavio prekybą ir jo nuostatos gali turėti jai tiesioginį ir nedelsiamą poveikį, kaip tai suprantama pagal tos pačios nuomonės 36 ir 112 punktuose primintą jurisprudenciją. Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad šis skyrius priklauso Sąjungos išimtinei kompetencijai pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies e punktą[32].

68. Man atrodo, motyvai, kuriais Teisingumo Teismas vadovavosi Nuomonėje 2/15, iš esmės gali būti pritaikyti šiai bylai.

69. Iš tiesų iš patikslinto susitarimo projekte numatytų taisyklių matyti, kad kiekviena susitariančioji šalis turi saugoti PINO tarptautiniame intelektinės nuosavybės biure registruotas kilmės vietos nuorodas ir geografines nuorodas taip, kad atitinkami verslininkai galėtų neleisti tretiesiems asmenims klaidinti visuomenės ar kitaip nesąžiningai konkuruoti.

70. Kaip teisingai nurodo Komisija ir Parlamentas, išnagrinėjus patikslinto susitarimo projekto turinį ir kontekstą matyti, kad, nors jame nėra preambulės, kurioje būtų aiškiai nurodytas susitarimo tikslas, šio patikslinto susitarimo projekto tikslas ir poveikis yra kiekvienos susitariančiosios šalies kilmės vietos nuorodoms ir geografinėms nuorodoms taikyti tarptautinės registracijos sistemą, užtikrinančią jų teisinę apsaugą visų kitų susitariančiųjų šalių teritorijoje nuo rizikos, kad jos bus pasisavintos ar naudojamos, galint pažeisti jų vientisumą ir taip pakenkti jų komercializacijai užsienyje. Patikslinto susitarimo projektas gali pagerinti eksporto iš Sąjungos į trečiąsias valstybes apsaugą, kuri savaime bus priklausoma nuo registracijos kiekvienoje šalyje ir įvairių garantijų.

71. Taigi patikslinto susitarimo projekto nuostatos leidžia kiekvienos Lisabonos susitarimo šalies verslininkams kitų šalių teritorijoje naudotis kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos standartais, kuriems būdingas tam tikras homogeniškumas. Taip šiomis nuostatomis prisidedama prie jų lygaus dalyvavimo laisvai prekiaujant prekėmis tarp valstybių, Lisabonos susitarimo šalių. Todėl, nustatant tarptautinę kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų abipusės apsaugos sistemą, patikslinto susitarimo projektas gali tiesiogiai paveikti prekybą šios intelektinės nuosavybės teisės saugomomis prekėmis[33].

72. Be to, minėtos nuostatos niekaip nesusijusios su Sąjungos valstybių narių teisės aktų derinimo sistema.

73. Reikėtų pridurti, kad tokio tarptautinio susitarimo kaip Lisabonos susitarimas buvimas priklauso nuo valstybių, šio susitarimo šalių, tarpusavio prekybos santykių buvimo. Kitaip tariant, toks susitarimas neturėtų loginio pagrindo, nesant valstybių, jo šalių, tarpusavio prekybos.

74. Iš to, kas nurodyta, darytina išvada, kad, atsižvelgiant į esminę intelektinės nuosavybės apsaugos vietą prekybos prekėmis ir paslaugomis srityje apskritai ir kovojant su neteisėta prekyba konkrečiai, patikslinto susitarimo projekto nuostatomis iš esmės siekiama palengvinti ir reglamentuoti prekybą tarp valstybių, Lisabonos susitarimo šalių, todėl jos gali turėti tiesioginį ir nedelsiamą poveikį šiai prekybai.

31 Žr. Nuomonės 2/15 128 punktą.

32 Žr. Nuomonės 2/15 130 punktą.

33 Pagal analogiją, be kita ko, žr. 2005 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ir ERSA* (C-347/03, EU:C:2005:285, 81 punktas).

75. Manau, tai, kad, skirtingai nei patikslinto susitarimo projektas, su kuriuo susijęs ginčijamas sprendimas, ketinamas sudaryti Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimas, dėl kurio priimta Nuomonė 2/15, yra susitarimas, kurio dalykas ir tikslai yra „[sukurti] laisvosios prekybos erdvę“ ir „liberalizuoti ir lengvinti šalių tarpusavio prekybą ir investicijas“ [34], nedraudžia Teisingumo Teismo argumentų dėl šio susitarimo nuostatų, susijusių su geografinėmis nuorodomis, pagal analogiją pritaikyti šiai bylai.

76. Iš tiesų, pirma, man atrodo, kad Teisingumo Teismas pirmiau šioje išvadoje nurodytuose nuomonės motyvuose neteikė lemiamos reikšmės išvadai, kad nuostatos dėl geografinių nuorodų yra laisvosios prekybos susitarimo dalis. Antra, bet kuriuo atveju nuostatų, kuriomis siekiama užtikrinti abipusę geografinių nuorodų apsaugą, įtraukimas į šio pobūdžio susitarimą pats savaime, neatsižvelgiant į tarptautinio susitarimo pavadinimą, įrodo neatsiejamą šios apsaugos ir tarptautinės prekybos plėtros ryšį.

77. Be to, neginčiju, kad intelektinės nuosavybės savybė, apsaugant praktinę patirtį, yra skatinti kūrybinę veiklą. Tiksliau, kaip Taryba teisingai paaiškino savo pastabose, geografinių nuorodų tikslas yra išsaugoti tradicines žinias, kultūrinę saviraišką ir specifinę gamybos techniką, taip pat užtikrinti, kad vartotojai gautų patikimą informaciją apie atitinkamų produktų kokybę.

78. Taigi tik jeigu šios intelektinės nuosavybės teisės apsaugomos patikslinant tokį tarptautinį susitarimą kaip Lisabonos susitarimas, jo loginis pagrindas yra glaudžiai susijęs su šio susitarimo šalių prekybos santykių buvimu ir jų valia plėtoti šiuos santykius.

79. Todėl manau, kad, kiekvienos Lisabonos susitarimo šalies požiūriu, kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos sistemos nustatymas pirmiausia yra grindžiamas noru eksportuoti praktinę patirtį, užtikrinant, kad jomis nebūtų piktnaudžiaujama. Taigi pagrindinis iš tokio tarptautinio susitarimo kaip Lisabonos susitarimas ir patikslinto susitarimo projektas kylančios apsaugos tikslas yra visiškai sąžiningai plėtoti susitariančiųjų šalių tarpusavio prekybą, o praktinės patirties apsauga yra šios plėtros sąlyga, o ne tikslas savaime.

80. Mano nuomone, Taryba painioja esminių Sąjungos teisės nuostatų, kuriomis reglamentuojamas kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų suteikimas, tikslą ir tarptautinės abipusės kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos sistemos, nustatytos patikslinto susitarimo projektu, tikslą.

81. Geografinės nuorodos, susijusios su produkto kilme ir gamybos būdu, suteikimas reiškia konkrečių produkto savybių pripažinimą. Geografinė nuoroda padidina produktų, kuriems ji suteikiama, prekinę vertę ir kartu užtikrina, kad dėl savo ypatingų savybių jie skiriasi nuo kitų panašių produktų. Šias savybes turintys produktai turi didelį eksporto potencialą. Nustatant tarptautinę kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų abipusės apsaugos sistemą užtikrinama, kad produktai, kuriems ši sistema taikoma, gali būti parduodami tarptautiniu lygmeniu, nesibaiminant, kad bus pasisavinta jų reputacija. Užtikrinant, kad tarptautinė prekyba nepakenks kokybės ženklams, tokios sistemos nustatymas gali paskatinti prekybą šiais produktais. Be to, ši apsauga gali pagerinti šių produktų žinomumą ir kartu padidinti jų paklausą tarp vartotojų, taip pat paskatinti juos gaminančias įmones eksportuoti šiuo produktus į valstybes, Lisabonos susitarimo šalis.

82. Todėl patikslinto susitarimo projektą galima laikyti turinčiu konkretų ryšį su prekyba, nes juo iš esmės siekiama lengvinti ir reglamentuoti šią prekybą, be to, jis gali turėti tiesioginį ir nedelsiamą poveikį jai.

34 Žr. Nuomonės 2/15 32 punktą.

83. Šiuo klausimu neturi reikšmės tai, kad nei ginčijamame sprendime, nei patikslinto susitarimo projekte ir nei Lisabonos susitarime aiškiai nenurodyta, kad jais siekiama lengvinti ar reglamentuoti tarptautinę prekybą. Iš tiesų, nors tai ir nepaminėta, tai nereiškia, kad išnyksta konkretus ryšys (jį įrodo patikslinto susitarimo projekto turinio ir konteksto analizė) tarp, viena vertus, tarptautinės kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų abipusės apsaugos sistemos nustatymo tarp Lisabonos susitarimo šalių ir, kita vertus, tarptautinės prekybos plėtros tarp tų pačių susitariančiųjų šalių.

84. Priešingai, nei leidžia manyti materialinis teisinis pagrindas, kuriuo remiantis buvo priimtas ginčijamas sprendimas, tarptautinės kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų abipusės apsaugos sistemos nustatymu tarp valstybių grupės, su kuria yra susijęs ginčijamas sprendimas, nesiekiama suderinti valstybių narių teisės aktų siekiant vidaus rinkos sukūrimo ir veikimo, kaip numatyta SESV 114 straipsnio 1 dalyje. Svorio centras pasikeičia ir tampa svarbus teisinis pagrindas, kuriuo reglamentuojami išoriniai Sąjungos veiksmų aspektai, šiuo atveju – SESV 207 straipsnis.

85. Be to, reikia patikslinti, kad, norint nuspręsti, ar tarptautinis susitarimas yra susijęs su „intelektinės nuosavybės komerciniais aspektais“, kaip tai suprantama pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį, ir dėl to priskiriamas Sąjungos prekybos politikai, nemanau, jog yra lemiama institucinė sistema, kuriai esant dėl šio susitarimo deramasi. Visų pirma, kaip tai matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos [35], negalima reikalauti, jog tam, kad ši politika būtų taikoma minėtam susitarimui, derybos dėl jo turi vykti globojant PPO arba apskritai konkrečioje institucinėje sistemoje. Taigi, be dvišalių prekybos susitarimų, dėl kurių derasi Sąjunga, ir daugiašalių susitarimų, dėl kurių deramasi PPO sistemoje arba globojant kitoms tarptautinėms organizacijoms, Sąjungos derybos dėl „intelektinės nuosavybės komercinių aspektų“, kaip tai suprantama pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį, kaip antai susijusių su kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsauga, gali būti vedamos PPO sistemoje.

86. Be to, norėčiau pažymėti, jog nesutinku su Tarybos argumentais, kad SESV 114 straipsnio nurodymas kaip materialinio teisinio pagrindo, darant prielaidą, kad jis klaidingas, yra tik procedūrinis pažeidimas, dėl kurio ginčijamas sprendimas negali būti panaikintas. Iš tiesų SESV 207 straipsnio kaip Sąjungos akto teisinio pagrindo pasirinkimas sukelia konkrečių procedūrinių pasekmių derantis dėl susitarimų ir juos sudarant su viena ar daugiau trečiųjų šalių ar tarptautinių organizacijų. Iš tiesų SESV 207 straipsnio 3 dalyje patikslinta, kad tokiu atveju taikytinas SESV 218 straipsnis, atsižvelgiant į „[SESV 207 straipsnio] specialiąsias nuostatas“. Taigi, pavyzdžiui, derybas, kaip, be to, aiškiai numatyta Komisijos rekomendacijos 3 straipsnyje, Komisija turi vesti konsultuodamasi su SESV 207 straipsnio 3 dalyje numatytu specialiuoju komitetu. Vien dėl šių specialiųjų nuostatų, pagal kurias derybų dėl susitarimų, priskiriamų bendrai prekybos politikai, vedimo ir jų sudarymo procedūra atskiriama nuo procedūros, pagal SESV 218 straipsnį taikytinos kitų rūšių tarptautiniams susitarimams, buvimo teisingo teisinio pagrindo (šiuo atveju SESV 207 straipsnio) nurodymas tampa lemiamas.

87. Remiantis visais pirma pateiktais argumentais darytina išvada, kad, mano nuomone, ginčijamu sprendimu siekiama tikslo, kuris turi konkretų ryšį su bendra prekybos politika, todėl jį priimant turi būti remiamasi SESV 207 straipsniu kaip teisiniu pagrindu. Be to, tai reiškia, kad pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies e punktą ginčijamas sprendimas priskiriamas išimtinei Sąjungos kompetencijai priskiriamai sričiai.

88. Manau, iš to darytina išvada, kad Komisijos ieškinio pirmojo pagrindo pirma dalis yra pagrįsta ir kad dėl to ginčijamą sprendimą reikia panaikinti. Kaip jau nurodžiau pirma, man neatrodo būtina nagrinėti Komisijos ieškinio pirmojo pagrindo antros dalies ir antrojo pagrindo.

35 Žr. 2005 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ir ERSA* (C-347/03, EU:C:2005:285) ir 2013 m. spalio 22 d. Sprendimą *Komisija / Taryba* (C-137/12, EU:C:2013:675).

89. Dėl pastarojo pagrindo norėčiau pridurti, kad jo nebūtina nagrinėti dar ir todėl, kad bet kuriuo atveju ginčijamame sprendime nustatytas procedūrines taisykles, taikomas deryboms dėl patikslinto susitarimo projekto, reikia laikyti niekinėmis nuo pat jų priėmimo, nes šis sprendimas nebuvo priimtas remiantis SESV 207 straipsniu, todėl juo nesilaikoma šiame straipsnyje numatytų konkrečių procedūrinių nuostatų.

90. Galiausiai siūlau Teisingumo Teismui palikti galioti ginčijamo sprendimo padarinius, kol įsigalios naujas Sąjungos aktas, kuriuo ginčijamas sprendimas bus pakeistas.

V. Dėl bylinėjimosi išlaidų

91. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Taryba pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

92. Pagal minėto Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį įstojusios į šią bylą Čekijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika, Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika, Italijos Respublika, Vengrija, Nyderlandų Karalystė, Austrijos Respublika, Portugalijos Respublika, Slovakijos Respublika, Jungtinė Karalystė ir Parlamentas turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

VI. Išvada

93. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti taip:

1. Panaikinti 2015 m. gegužės 7 d. Europos Sąjungos Tarybos sprendimą, kuriuo leidžiama pradėti derybas dėl patikslinto Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų, kiek tai susiję su Europos Sąjungos kompetencijai priskiriamais klausimais.

2. Palikti galioti šio sprendimo padarinius, kol įsigalios jį pakeičiantis naujas aktas.

3. Taryba padengia bylinėjimosi išlaidas.

4. Čekijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika, Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika, Italijos Respublika, Vengrija, Nyderlandų Karalystė, Austrijos Respublika, Portugalijos Respublika, Slovakijos Respublika, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė ir Europos Parlamentas padengia savo bylinėjimosi išlaidas.